

Samen
SPRAAK

een
Mens
te zijn
op aarde

LEVEN TOT EER
VAN JE SCHEPPER

ALMATINE LEENE

BOEKENCENTRUM

Almatine Leene

Een mens te zijn op aarde

Leven tot eer van je Schepper

Uitgeverij Boekencentrum, Utrecht

Intro

In dit vierde deel uit de serie Samenspraak hebben we het over je leven als christen. De eerste drie delen gingen over de God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Dit werkboek gaat over wie jij bent en hoe jij je gedraagt als christen hier op aarde. In jouw concrete situatie van alledag in je gezin, je werk en je relaties. Leven als beeld van de Drie-ene God verandert alles. Omgaan met je bezit wordt meer dan hebben en houden. Lust en liefde, lijf en leden en kopen en verkopen krijgen de kleur van zijn liefde. Hoe ben je een christen op deze aarde in het perspectief van Gods komende koninkrijk?

De opzet van dit boekje is om samen vanuit de Bijbel met elkaar in gesprek te komen over je leven vandaag en elkaar daarin op te scherpen. Het motto is: Laat jullie leven vol zijn van het goede nieuws over Christus. Gebruik al je wijsheid om elkaar uitleg en goede raad te geven (Kol. 3:16). Elke bijbelstudie is ook gericht op jezelf: hoe is jouw leven vol van Christus? Wat vind jij er zelf van en hoe ga jij om met deze zaken? Een gesprek wordt immers pas een echt gesprek als je je hart en je leven openstelt voor elkaar. En zo kun je elkaars wijsheid en goede raad gebruiken.

We gaan in dit werkboek in op drie thema's:

- Hebben en houden: Wat doe je met je bezit en eigendom, hoe deel je je bezit en huis met anderen?
- Lust en liefde: Seks is overal en wat doet dat met je? Hoe kijk je

aan tegen je eigen lichaam? En hoe leef je in je relaties en ga je om met gebrokenheid?

- Goedkoop en duurkoop: Wat draag jij bij aan een duurzame schepping, hoe ga je om met de natuur en de dieren en hoe hangt dat samen met hoe je nadenkt over de nieuwe aarde?

De thema's kun je bespreken in een bijeenkomst van je kring, bijbelstudiegroep, vereniging of gebruiken bij een gemeentethema.

Bij de start van een thema verbinden we dat met jouw leven van alledag en formuleer je vragen waarop je antwoord wilt hebben.

Daarna volgen steeds drie bijbelstudies die het thema belichten vanuit de Bijbel.

Je kunt bij elke Bijbelstudie kiezen uit een aantal werkvormen. Ze dagen je uit het gesprek te voeren op het niveau van hoofd, hart en handen. Zo ga je samen op zoek naar antwoorden en vorm je je mening vanuit verschillende perspectieven.

In de Gebruiksaanwijzing achter in dit werkboek lees je hoe je elke bespreking kunt aanpakken.

Je kunt het hele werkboek in negen bijeenkomsten behandelen.

Thema 1

Hebben en houden

De start

Bezit is een belangrijk gegeven in ons leven. Je geld, kleding, huis en auto bepalen voor een deel wie je bent en met wie je omgaat. Maar wat is bezit? En bezit is niet een statisch iets, je kunt er iets mee doen. In welke mate kloppen deze uitspraken echt voor jou?

Uitspraken	Niet waar ---- Helemaal waar
Wij hebben een huis	☐ – ☐ – ☐ – ☐
Ik heb een auto	☐ – ☐ – ☐ – ☐
Ik heb een vrouw/man	☐ – ☐ – ☐ – ☐
Ik heb een baan	☐ – ☐ – ☐ – ☐
Ik heb een modaal inkomen	☐ – ☐ – ☐ – ☐
Ik heb een goede gezondheid	☐ – ☐ – ☐ – ☐

Vragen

- Leg eens aan elkaar uit wat het woord 'hebben' voor jou betekent in de uitspraken hierboven.
- Hoe definieer jij het woord 'bezit'?
- Ben je in staat om je bezit te behouden?
- Hoe gebruik je je bezit? En voor wie?

Formuleer samen vragen rond het thema 'Hebben en houden'. Gebruik de antwoorden op de vragen hierboven. Noteer ook je eigen vragen. Aan het einde van dit thema komen we op deze vragen terug.

Bijbelstudie 1

Bezit en eigendom

Vraag vooraf *(plenair)*

Wat is jouw kostbaarste bezit? Hoe zorg je ervoor dat je het behoudt?

Lees samen **Jesaja 43:1-4**

Welnu, dit zegt de HEER, die jou schiep, Jakob, die jou vormde, Israël: Wees niet bang, want ik zal je vrijkopen, ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij! Moet je door het water gaan – ik ben bij je; of door rivieren – je wordt niet meegesleurd. Moet je door het vuur gaan – het zal je niet verteren, de vlammen zullen je niet verschroeien. Want ik, de HEER, ben je God, de Heilige van Israël, je redder. Voor jou geef ik Egypte als losgeld, Nubie en Seba ruil ik in tegen jou. Jij bent zo kostbaar in mijn ogen, zo waardevol, en ik houd zo veel van je dat ik de mensheid geef in ruil voor jou, ja alle volken om jou te behouden.

Leessleutel *(individueel; vervolgens in tweetallen)*

Denk na over dit bijbelgedeelte:

- Van wie heeft God ons vrijgekocht?
- Welke prijs heeft Hij betaald?
- Wat is 'door het vuur gaan'?
- Hoe gaat God met zijn bezit om?

Zet twee kleine kinderen bij elkaar en voor je het weet trekken ze allebei aan hetzelfde speelgoed. Het maakt niet uit hoeveel ander speel-

goed er om hen heen ligt. Het is daarom ook niet verrassend dat een van de eerste woorden die kinderen gebruiken zodra ze leren praten: 'Mijne'! is. Als we ouder worden leren we om minder expliciet over onze spullen te bekvechten maar onze drang naar bezit neemt eerder toe dan af. De nieuwste iPhone, een groter huis, een mooiere auto, een beter salaris en ga zo maar door. En wat kun je trots zijn als jij de rechtmatige eigenaar van iets moois en nieuws bent!

Altijd meer willen hebben is van alle tijden en culturen. Het was en is vaak de reden voor oorlog, corruptie, en kolonisatie. Economische groei is het codewoord, want anders stort het leven in. Ironisch genoeg hebben we de afgelopen jaren ook gezien dat te hoge leningen en te grote hypotheke een economische crisis veroorzaken. Er zit blijkbaar een grens aan groei.

In de Bijbel lees je nergens dat God bezit en groei afkeurt. Integendeel. God zegent vaak met rijkdom. Denk maar aan Sara of Job. We zijn als beeld van God geroepen om ons te ontwikkelen en daar hoort economische groei ook bij (Gen. 1:28). Maar de Bijbel waarschuwt tegelijkertijd dat je hebben en houden jou niet in bezit moeten nemen. Wat je hebt bepaald op die manier wie je bent en dan ben je nooit tevreden. Zoals Marco Borsato zingt:

Wanneer is een mens tevreden, merkt hij voor een keer als hij kijkt.

Over de schutting bij de burens;

Dat het gras net iets groener lijkt.

Waarom nooit eens een keer, ietsje minder dan meer.

Wanneer laat dat verlangen mij vrij?

Jesaja 43 geeft een wijs antwoord op die laatste vraag. Slechts als je weet dat je aan God behoort, kun je leven als een gelukkig en tevreden mens, vrij van een negatieve hunkering naar meer en kun je ook uitdelen van wat je hebt. Een christen belijdt dat hij of zij niet van zichzelf is, maar van God. Hij heeft ons geschapen en roept je bij je naam. Door Christus ben je een nieuw mens, door Hem gekocht en betaald en daardoor vrij van alles wat je in je greep houdt.

Zoals kinderen zeggen: 'Mijne', zo zegt Jezus: 'Jij bent van mij want ik stierf voor jou!' (Joh. 1:12). Daarom kunnen wij zeggen: 'Alles wat ik heb, is van U want ik ben van U.'

Koos Kombuis, een Afrikaanse zanger, verwoordt dat prachtig in een lied: 'Wat ek is, is net (= slechts) genade. Wat ek het, is net geleen.' Wie je bent en wat je hebt, behoort aan de Schepper. Jouw waarde ligt niet in je diploma, bankrekening, status of huis. Jouw waarde ligt in het feit dat je Gods kind bent. Dat maakt jou bijzonder en als je dat beseft, bezit je meer dan je nodig hebt.

Toch blijft het vaak een strijd. Elke keer vraagt het weer overgave aan de Drie-ene God want de verleiding is groot. Bezit heeft veel aantrekkingskracht. Maar Gods liefde is gelukkig sterker.

Werkvormen

Kies uit de volgende werkvormen een aantal die jullie bij je bijeenkomst willen gebruiken.

◆ **Bespreken** (*plenair*)

'Ik heb hier genoeg geld nodig om van te leven. Zonder geld geen goed leven.'

Wat vinden jullie van deze uitspraak? Zou je 'm voor je rekening nemen? Waarom wel of waarom niet?

◆ **Bespreken** (*kleine groep*)

Jezus zegt: 'Jij bent van mij want ik stierf voor jou!' Daarom kunnen wij zeggen: 'Alles wat ik heb, is van U want ik ben van U.'

Bedenk voor jezelf:

- Durf jij deze uitspraak voor je rekening te nemen? Waarom wel of

waarom niet? Of voor welk deel?

- Wat vind je er lastig aan? Geeft het je ook troost of rust?

Bespreek in een groep van 4 je antwoorden en ook de volgende vraag:
Wat is voor jou de consequentie van deze uitspraak?

◆ **Spelen** (*plenair*)

‘Geld maakt gelukkiger.’

Verdeel jullie kring in twee groepen.

Groep V verzamelt – uit je hoofd of via internet – bewijzen *voor* deze stelling.

Groep T zoekt argumenten *tegen* deze stelling. (Het maakt niet uit wat je er zelf werkelijk van vindt.)

Vier mensen gaan met elkaar in discussie: twee personen uit groep V proberen twee mensen uit groep T te overtuigen.

Ga na afloop na wat deze discussie heeft opgebracht, welke argumenten belangrijk zijn en wat de doorslag geeft in de discussie.

◆ **Bespreken** (*kleine groep*)

God maakt ons rijk in veel opzichten. Maar hoe gebruik je die rijkdom? Bespreek in tweetallen deze uitspraak: ‘Mijn geld en bezit kunnen andere mensen gelukkig(er) maken. En mijn rijkdom kan anderen rijker maken.’

Vertel elkaar om beurten over een situatie uit jouw leven waarin je inderdaad een ander gelukkig maakte met jouw gaven. De ander(en) gaat/gaan je interviewen:

- Over wie heb je het?
- Hoe deed jij dat?
- Wat deed je precies?
- Kostte het je moeite of tijd?
- Hoe reageerde die ander?
- Hoe past dit bij jouw christen-zijn?

- Zou je dit vaker doen of moeten doen? En waarom?
- Wat heb je ervoor nodig om het vaker te doen? Hoe ga je dat aanpakken?

Wissel van rol.

Samenspraak is een thematische bijbelstudiereeks, die door haar aanpak de deelnemers aan de bijbelkring betrokken en actief maakt. Daardoor blijft de inhoud langer hangen. Bijzonder aan de reeks is het gebruik van veel verschillende werkvormen, waarbij zowel het verstand als het gevoel een plaats krijgen.

Dit deel gaat over het leven als mens op Gods aarde. Wanneer we willen leven zoals God het bedoeld heeft, beïnvloedt dat alle terreinen in ons leven. In dit bijbelstudieboekje komen drie belangrijke terreinen aan de orde: ons bezit, ons lichaam en de schepping/het milieu. Om meer te begrijpen van wat God aan ons vraagt als het gaat om leven op deze drie terreinen, bestudeert de auteur per thema drie bijbelgedeelten. Vervolgens helpen allerlei creatieve vragen en werkvormen om echt met elkaar in gesprek te gaan over deze bijbelgedeelten.

Dr. Almatine Leene is docent dogmatiek en kerkgeschiedenis aan de Hogeschool Viaa in Zwolle en predikant in de Nederduits Gereformeerde kerk Stellenbosch, Zuid-Afrika.

www.uitgeverijboekencentrum.nl

ISBN 978 90 239 5265 7 | NUR 707

9 789023 952657